

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Bárdos Rita ügyvéd (...) által képviselt ... Fióktelepe (...) felperesnek, a Benke és Társa Ügyvédi Iroda (...) által képviselt ... Zártkörűen Működő Részvénytársaság (...) I. rendű alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Fejér Megyei Bíróság 2009. szeptember 9. napján kelt 15.G.40.016/2009/17. számú ítélete ellen az I. rendű alperes részéről 18. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét az I. rendű alperes vonatkozásában helybenhagyja.

A Fővárosi Ítéltábla kötelezi az I. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 40.000 (negyvenezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A ... Kft. és az I. rendű alperes 2006. október 16-án keretszerződést kötött közúti áruszállításra; ennek alapján - a ... közreműködésével - az I. rendű alperes fuvarmegbízást kapott televíziókészülékek ... viszonylatában történő közúti fuvarozására; a fuvarfeladat teljesítésével az I. rendű alperes a ... Korlátolt Felelősségű Társaságot (továbbiakban: II. rendű alperes) bízta meg.

A 2006. november 4-én kiállított CMR-fuvarlevél szerint a II. rendű alperes a bruttó 7.079 kg súlyú rakományt - mely az áruszámla szerint 273 db, 150.618 euro értékű televíziókészülékből állt - hiánytalanul átvette és a fuvarozást megkezdte a ... forgalmi rendszámú ponyvás pótkocsi szerelvénnel.

A gépjárművezető 2006. november 6-án este éjszakai pihenésre megállt az ... autópálya melletti ... pihenőhelyen, ahol 2006. november 7-én hajnalban a járműszerelvény ponyvájának jobb oldali felvágásával és a pecsét feltörésével ismeretlen tettesek 42 db televíziókészüléket eltulajdonítottak. A lopásról a gépjárművezető az illetékes rendőrségen feljelentést tett; a kárról a felperes megbízásából 2006. november 8-án kárfelmérés-jelentés készült.

A hiányzó áruról kiállított számla szerint az elveszett rakomány súlya 1092 kg, értéke 29.135,40 euro; ennek alapján a ... Kft. 2006. november 9-én kelt levelében az alperesek felé kárigény-bejelentést tett; majd biztosítójával, a felperessel 2006. november 29-én kötött engedményezési megállapodással - helytállására tekintettel - az alperesekkel szembeni követelését az önrésszel együtt a felperesre engedményezte, melyről az alperesek 2007. január 2-án kelt felperesi levél alapján értesültek.

A II. rendű alperes biztosítója, az ... Rt. 2007. február 13-i kárszámítás alapján - 680.130 forint önrész levonásával - 2.040.392 forint kárt megtérített a felperesnek; az önrésszel egyező kár kifizetésére a felperes többször, eredménytelenül hívta fel az alpereseket.

A felperes 2007. augusztus 30-án beérkezett keresetet terjesztett elő az alperesekkel szemben; a CMR Egyezmény 17. cikk 1. pontja és a Ptk. 498. § (2) bekezdése alapján egyetemlegesen kérte kötelezni az alpereseket 703.905 forint és annak - a felszólamlás kézhezvételétől - 2006. november 15-től a kifizetésig járó évi 5 %-os késedelmi kamata megfizetésére, hivatkozva arra, hogy az áru fuvarozás alatti részbeni elveszése okán kárfelelősséggel tartoznak. Kárszámítása szerint bruttó 1089 kg súlyú áru hiányzik, ez felszorozva 8,33 SDR-rel, valamint 1,162700 euro-val, 2.744.297 forint kárt eredményez, melyből levonásba helyezte a II. rendű alperes biztosítási jogviszonya alapján megtérült 2.040.392 forintot.

A felperes a per során a keresetét felemelte, követelése számítását arra hivatkozva korrigálta, hogy tévesen nettó súlyt vett alapul; a kárszámla szerinti nettó 1092 kg áru bruttó súlya - 1,24-es szorzó alapján - 1354,08 kg-ot tett ki, így a kárösszeg a 2009. március 29-i beadványában részletezettek szerint 1.371.910 forintra módosult.

Az I. rendű alperes érdemi ellenkérelmében jogalap hiányában a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a felperes jogelődjével nem fuvarozási, hanem szállítmányozási szerződést kötött, melyben szállítmányozási és kézbesítési szolgáltatásokra vállalt kötelezettséget. Ezt támasztja alá a keretmegállapodás 1.3. és 1.4. pontja, valamint az, hogy szállítmányozási díj megfizetésére vállalt a megrendelő kötelezettséget. A felperes jogelődje előtt is ismert volt, hogy az I. rendű alperes kizárólag szállítmányozási tevékenységet végez, fuvarozáshoz szükséges járművekkel, valamint CMR-biztosítással nem is rendelkezett. Az I. rendű alperes szállítmányozóként a saját nevében, a megbízó javára kötött fuvarszerződést a II. rendű alperessel; a szállítmányozási szerződés alapján őt terhelő kötelezettségeinek maradéktalanul eleget tett. A Ptk. 520. § (2) bekezdése

szerinti jogszabályi feltételek teljesülése hiányában az áru elveszéséért fuvarozóként nem felelhet. Mindezekre figyelemmel a felperes a keresetében alaptalanul hívta fel a keretmegállapodás 3.9. pontjában, a Ptk. 498. § (2) bekezdésében, valamint a CMR Egyezmény 3. cikkében és 17. cikk 1. pontjában foglaltakat, vele szemben a kereset elutasításának van helye.

A II. rendű alperes érdemi ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Az elsőfokú bíróság 2009. szeptember 9. napján kelt 15.G.40.016/2009/17. számú ítéletével egyetemlegesen kötelezte az alpereseket, hogy fizessenek meg a felperesnek 15 napon belül 1.371.910 forintot, annak 2006. november 15-től évi 5 % késedelmi kamatát, 82.320 forint ügyvédi munkadíjat, valamint 82.300 forint egyéb költséget.

Az I. rendű alperes érdemi ellenkérelmében foglaltakra figyelemmel az elsőfokú bíróság vizsgálta, hogy a felperes jogelődje és az I. rendű alperes között milyen jogviszony jött létre; álláspontja szerint az okirat angol nyelvű elnevezéséből nem egyértelmű a szállítmányozási jelleg, helytálló a fuvarozás megjelölés is, továbbá a felek megnevezésében az I. rendű alperest fuvarozóként tüntették fel és a szállítmányozás fogalma alatt az áru tényleges szállítását értették. Emellett a fuvarozó feladatai között sorolja fel a szerződés a saját járműpark fenntartását, fejlesztését, karbantartását, a legoptimálisabb útvonal kiválasztását, biztonságtechnikai eszközök alkalmazását, melyek mind a fuvarozás bonyolításával kapcsolatosak. Ugyancsak fuvarozási jogviszony létrejöttét támasztja alá, hogy a felperes jogelődje megbízásából a ... cég szállítmányozóként lépett kapcsolatba az I. rendű alperessel, így további szállítmányozó bevonása az ügy intézésébe szükségtelen lett volna. Kifejtette az elsőfokú bíróság, hogy a Pp, 3. § (3) bekezdése alapján tájékoztatta az I. rendű alperest az őt terhelő bizonyítási teherről, ennek ellenére bizonyítási indítványt nem terjesztett elő, így az okiratban foglaltak alapján a védekezése alaptalanságára vont következtetést és megállapította, hogy mint fuvarozó felel a bekövetkezett kárért.

Az 1971. évi 3. számú törvényerejű rendelettel kihirdetett Nemzetközi Közúti Árufuvarozási Szerződésről szóló Egyezmény (CMR) 3. cikk, 17. cikk 2. pontja alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperesek nem a szerződésben foglaltaknak megfelelően jártak el; nem kerültek betartásra azok a biztonsági szabályok, amelyek alkalmazását a szerződés előírta és amellyel a káresemény elkerülhető lett volna, így - kimentés hiányában - az áru elveszéséért fennálló egyetemleges kárfelelősségüket megállapította. Az elsőfokú bíróság a kár számítását - figyelemmel a II. rendű alperesi biztosítótársaság nyilatkozatára is - megalapozottnak minősítette és felperes felemelt keresete szerint marasztalta az alpereseket, a CMR 27. cikk 1. pontja alapján késedelmi kamattal terhelten.

Az ítélet ellen az I. rendű alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben annak megváltoztatását, vele szemben a kereset elutasítását kérte. Fenntartotta az első fokú eljárás során kifejtett álláspontját a felperesi jogelőddel kötött szerződés jogi minősítésére, hivatkozva arra, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási terhet tévesen telepítette, a szerződés elnevezése szerint szállítmányozási jogviszony volt, ennek

ellenkezőjét a felperesnek kellett volna kétséget kizáróan bizonyítani. Utalt arra, hogy a szállítványozás gyakorlatában ismert az, hogy a szállítványozó vagy saját maga jár el fuvarozóként vagy harmadik személyt bízhat meg, így a fuvarozói elnevezés szerepelhetett a szállítványozási szerződés szövegében. Fenntartotta, hogy saját fuvarszközzel nem rendelkezett, mely tény a felperes nem tette vitássá. Álláspontja szerint a kárfelelőssége kizárólag akkor lett volna megállapítható, ha a fuvarozó kiválasztásában, utasításokkal történő ellátásában nem a szállítványozótól elvárható gondossággal járt volna el, erre azonban adat nem merült fel. Elfogadhatatlan az elsőfokú bíróság álláspontja az angol nyelvű szóhasználat ellentmondásosságára vonatkozóan is. Amennyiben a jogviszony minősítéséhez további bizonyítás szükséges, ez esetre kérte az ítélet hatályon kívül helyezését és újabb eljárás elrendelését.

A jogorvoslati eljárás során a felperes bejelentette, hogy követelést a II. rendű alperessel szemben nem támaszt, keresetét az I. rendű alperessel szemben tartja fenn, ezért a Fővárosi Ítéltábla 10.Gf.40.264/2010/8. sorszámú végzésével a II. rendű alperessel szemben a pert megszüntette és vonatkozásában az elsőfokú bíróság 15.G.40.016/2009/17. számú ítéletét hatályon kívül helyezte, a Pp. 157. § e) pontja alapján és a Pp. 251. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel.

Az I. rendű alperes fellebbezése nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében a tényállást a jogvita elbíráláshoz szükséges mértékben feltárta és helytálló az abból levont jogi következtetése is.

Az I. rendű alperes a fellebbezését a perbeli jogviszony nem helytálló jogi minősítésére, és a bizonyítási teher téves telepítésére alapította, ebből következően a Fővárosi Ítéltábla - figyelemmel a Pp. 253. § (3) bekezdésében foglaltakra - az elsőfokú bíróság ítéletének a megalapozottságát e vonatkozásban vizsgálta.

A felperes a keresetében árukár megtérítésére támasztott igényt, azt állítva, hogy jogelődje fuvarozási szerződést kötött az I. rendű alperessel, akit az átvett áru fuvarozás alatti részbeni elveszéséért fuvarozói kárfelelősség terheli.

A Pp. 164. § (1) bekezdése szerint a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valónak fogadja el.

Ezen jogszabályi rendelkezésből következően a kárigénnyel fellépő felperest terhelte annak bizonyítása, hogy érvényesített joga fuvarozási jogviszony alapján áll fenn; ennek alátámasztására 2006. október 16-án kelt keretszerződést csatolt.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a fenti szerződésben foglaltakat helytállóan értelmezte és értékelte, nem tévedett, amikor az okiratot felperesi előadást alátámasztó bizonyítékként vette figyelembe.

A szerződés tartalmának a Ptk. 207. § (1) bekezdése alapján történő vizsgálata során az elsőfokú bíróság helytállóan döntően az okirat szövegezéséből és nem annak vitatott fordítású elnevezéséből indult ki, helyesen állapította meg; az, hogy abban az I. rendű alperest fuvarozóként nevesítették, szolgáltatásként az áruszállítást magát és nem annak szervezését határozták meg és az I. rendű alperes szerződéses kötelezettségei - így megfelelő műszaki állapotú gépjárműpark fenntartása és szükség szerinti fejlesztése, az útvonal biztonságos meghatározása, lopást megelőző óvintézkedések megtétele - a Ptk. 492. § (1) bekezdésében és 493. § (1) bekezdésében meghatározott, kifejezett fuvarozói kötelezettségek, a Ptk. 488. §-a szerinti fuvarozói jogviszony létrejöttének a megállapítására ad alapot.

A fentiekből következően nem osztja a Fővárosi Ítéltábla az I. rendű alperes azon fellebbezési érvelését, hogy az okirat szállítványozási szerződést igazolt és az abban foglaltakkal szemben a felperest terhelte bizonyítás, ellenkezőleg; a felperes a bizonyítási kötelezettségének eleget tett, így az okirattal szemben az I. rendű alperest terhelte annak igazolása, hogy közte és a felperes jogelődje között szállítványozási jogviszony jött létre, ezen kötelezettségének azonban nem tett eleget.

A szállítványozó fuvarozókénti szerepeltetése a szállítványozási kereskedelmi gyakorlatban olyan általános fellebbezési előadás, amelyből az egyedi, konkrét szerződésre kétségmentes következtetés nem vonható; a fuvarszközök tulajdonlásának hiánya pedig ugyancsak nem zárja ki a szerződés fuvarozókénti teljesítését, tekintve, hogy a gépjárműpark eltérő jogi konstrukcióval is biztosítható, emellett a felperes e körben nem tett a Pp. 163. § (2) bekezdése szerint minősíthető nyilatkozatot.

Arra pedig, hogy az egyedi szerződés megkötésére nem a keretszerződés alapján került volna sor, az I. rendű alperes maga sem hivatkozott.

Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű, Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti értékelésével fogadta el a felperesi igényérvényesítés alapjaként a fuvarozási jogviszonyt, így nem tévedett, amikor a kárigényt a fuvarozói kárfelelősségre irányadó, a Ptk. 506. § (1) bekezdésén keresztül alkalmazandó CMR szabályok szerint bírálta el.

A fellebbezésben előadottak eltérő tényállás és jogi következtetés levonására nem adtak alapot, ezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az I. rendű alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint köteles a felperes jogorvoslati perköltsége megfizetésére, mely a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdésében foglaltak figyelembevételével, mérlegeléssel megállapított bruttó 40.000 forint összegű jogi képviselési munkadíjból áll.

Budapest, 2010. november 4.

Dr. Bánki Horváth Mária s.k.,
a tanács elnöke

Levek Istvánné dr. s.k.,
előadó bíró

Dr. Rédei Anna s.k.,
bíró

A kiadmány hitelül:

...